

Datum: 03.12.2018

Medij: Dnevnik

Rubrika: Kultura

Autori: Redakcija

Teme: manifestacije važne za Mađare u Vojvodini; Pozorište Kostolanji Dežo / Kosztolányi Dezső

Naslov: Sad hoću da se vratim izvan sistema

Napomena:

Površina: 403

Tiraž: 10000

Strana: 10

НА СУБОТИЧКОМ „ДЕЗИРЕУ“, ЖОЖЕФ НАЂ БРИЉИРАО И ВАН СЦЕНЕ

Сад хоћу да се вратим изван система

Поезија као начин живота, ликовна уметност као инспирација, представа као низ слика, без заустављања, избегавање метода, све су ово карактеристике, слободно се може рећи, мага позоришта, Жозефа Нађа. На Фестивалу савременог позоришта „Дезире“ у Суботици, у организацији Позоришта „Деже Костолањи“, Нађ је гостовао прве вечери, представом „Дарк јунион“, да би наредног дана наступио на „Дезире академији“, пратећем програму намењеном сусретима с уметницима и едукацији. У оба случаја, деловао је „ван“ сцене, на шта публика није навикла.

Представу „Дарк јунион“, Нађ је креирао у љубљанској трупи „Ен кнап“, као референцу на своју прву и чувену представу „Пекиншка патка“, с краја осамдесетих година прошлог века. У тридесетогодишњој каријери, ово је био његов први рад у чијој изведби није учествовао.

- Јако ми је било тешко бити напољу, гледати властиту кореографију. Све време сам био и одушевљен, и као мало дете

фото: Игор Бурић

уплашен за све покрете који технички нису једноставни. Ментално сам све време био на сцени и помагао – каже Нађ о осећају који га је пратио, упоређивши га са осећајем слатководне рибе у сланој води. – Други пут сам нешто слично урадио за један нови циркус у Француској. Мислим да ће то бити и последњи.

Нађ је открио да је позив Истока Ковача из трупе „Ен кнап“, прихватио као изазов, да би видео какав поглед има на старо дело, да види да ли је оно могуће, актуелно и данас. Мисли да је успео.

- Први и основни мотив у раду на „Пекиншкој патки“ пронашао сам у родној Кањижи, у „Тиском цветју“. Годинама че-

кати у блату на пар сати живота је као божији дар и знак природе који је многим сликарима и песницима био инспирација. То је знак и нашег постојања – подсетио је Нађ. – Други мотив је преузет из једног догађаја који се десио у Кањижи, не

је добила ударац у главу и умрла. Мисмо хтели да покажемо како се одједном све прекине, експлодира.

Додавши да је одмах схватио да је немогуће обновити изворну форму представе „Пекиншка патка“, њену јачину са тада-

људи и објеката – прим. нов.), и отворио их. Избацио је сценографију и покушао да само преко покрета исприча оригиналну причу инспирисану са два оплисана момента живота и смрти бића које волимо.

- Немам метод, никад нисам хтео да га имам, јер сам пазио да се не понављам. Сваки пут почињем као први пут, да откријем темеље кореографије, драматургије, ако је у питању представа – рекао је Нађ. - Имам нову, минијатуру, „Мнемозин“, соло. Увек истражујем нове форме. У овој играм у црној кутији за 20 људи. Инспирација су ми биле фотографија и Ролан Барт. Фотографија је уметност потпуно супротна позоришној. У њој је важно зауставити слику, направити пунктум. Представа је низ незаустављивих фотографија. Размишљао о представи која би могла да стане у руку, као шибица. Јако сам пуно времена провео правећи класичне представе на сцени за публику у сали, у познатим оквирима. Сад хоћу да се вратим изван система. **Игор Бурић**

У мисији институционализације савременог плеса

Исток Ковач, оснивач и вођа трупе „Ен кнап“ из Љубљане, објаснио је да је позив Нађу део реминисценције на велике кореографе и извођаче 20. века. Остатак програма његове трупе, која сада има и ради и као културни центар, посвећен је најразличитијим пројектима, од едукације и представа за младе, до ангажовања најцењенијих кореографа данашнице. Све у циљу институционализације савременог плеса који ни у Словенији нема запаженије друштвено место. Представа „Дарк јунион“ у кореографији Жозефа Нађа, одушевила је публику Фестивала „Дезире“ у Суботици. И из угла критике, мора се признати да је Нађ и са другим извођачима добро „имитирао“ оригинал, прирону живота, љубави и смрти, јер је представа „Дарк јунион“ стварно божанствена.

знам ни ја кад, приликом свадбеног ритуала „Игра за нову жену“. На крају те игре, младожења треба трчећи да однесе младу, а у овом случају, као у грчкој трагедији, носећи је, она

шњим извођачима, Нађ је предочио и то да је у словеначкој верзији узео само један или два мотива (фигурација) монолитних плесних скулптура састављених од више извођача, спој

